

מישיבת נבש

מעייני חיזוק וזמנונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א



לענו וחי נאכך
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

שבשפלנו

לפתע פתאום מכה בנו הידיעה הנוראה הזו ואולי הנפלאה ביותר, מתחילים אנו לפזם את משפטי ההודאה מהלל-הגדול: ש-ב-ש-פ-ל-ל-ג-ו-זכר לנו איי...

"וזה הוא מבחננו האמתי של האדם עלי חלדו - לא בימי עליה והתרוממות הנפש, אלא - כיצד ינהג בימים של ירידה ועצבון רוח, ימים של העלמה, שאינו מרגיש שום התרוממות והתעוררות".

הסיפור הזה של 'העלמת המוחין' לא התחיל אצלנו... כבר קדמונו אבותינו בטרם קבלת את התורה, היו הם אז במצב של "מדבר" "ארץ לא זרועה", הרגשה של מה אני שווה בכלל, מי אני, איזה שייכות יש לי למדרגות נשגבות כל כך של 'פנים בפנים דבר ה' עמכם, הלא יודע אני בנפשי איזה חושך ואפילה, ציה וצלמות, עוברים על מוחי הדל... אוי, טאטע, ובכל זאת... שבשפלנו - זכר לנו... והם האמינו שה' באמת חפץ בהם, ולכן הם הלכו אחריו, כך בלי מוחין, לא נפלו, לא נכנעו, ודוקא לכן הם זכו לקבלת התורה...

"וזה סוד המעלה הטמונה בירידה דוקא, מה שאין כמותה אף במצב של עליה. כי אם זוכה האדם לאחוז עצמו ולא ליפול לגמרי בעת הירידה - אז מתגלים ומאירים

סגולותיו וכוחותיו המיוחדים שלא היו מתגלים כעת שהוא נמצא במצב של עליה, כי רק אם הוא מקיים "אחוזתו ולא ארפנו" שלא עוזב ח"ו את בוראו בעתיו הקשים, רק על ידי כך הוא זוכה באמת לקרבת אלקים ולהתעלות בתורתו הק' ובעבודתו ית'".

כי כך היא דרך ההתקרבות, ויהי ערב ויהי בוקר, 'לית נהורא אלא מגו חשוכא... בטרם המתקנות אוכלים מ-ו-ר-ר:

"ובאמת זה הוא ההבדל בין יהודי לגוי. ורבינו השכיל להגדיר זאת בסיפורו הידוע של "הגוי והמרור", שההבדל בין יהודי לגוי הוא כיצד לקבל את היסורים והמרירות באהבה. וכן גם מהמבחן הידוע לעתיד לבא שינסו אח כל עמי הארץ במצוות סוכה כיצד הם יקבלוה, ואם לא יבעטו במגת היסורים...

כי אליבא דאמת הסתלקות המוחין אינה נפילה או מעידה, אלא אדרבא, זהו חלק מההכנה לעלות למדרגות געלות יותר - לקבלת התורה!

אחרי ימי הספירה שכבר כמעט חלפו ועברו, מתכוננים עם הקודש לקבלת התורה, וכי יש לנו דבר גדול מזה, תכלית מעשי שמים וארץ, מעם עבדים מושפל ובזוי זכינו להתעלות לאיגרא רמה, מה יכול ילוד אשה לצפות ליותר מזה, מעבדים לעבדי הזמן - שאין להם בעולםם אלא התעסקות בחומר וזוהמתו - לבני מלכו של עולם, הנושאים את דגל צבאו, ואשר עליהם ישכון כבוד ה' - והייתם לי סגולה מכל העמים!

נו... ידועות נשגבות וחשובות הם אלו, אך מה יעשה היהודי השרוי בעומק גלותו הפרטית היונקת אף לא מעט מהגלות הכללית. אמנם מנסה הוא להתחבר, אי לאו במשך

ימי הספירה, לכה"פ עכשיו בשבוע שחל ב... האבער ס'גייט נישט, לא הולך, המוחין אטומים, עסוקים המה בכל המי והמה המסחררים סביבות הקשיים הרוחניים והגשמיים גם יחד. בקושי מצליח הוא לקום בבוקר, לומר מודה אני, לברך ברכות השחר. ובכל זאת מבקש הוא לנסות את כוחו גם הפעם, אולי בכל זאת יצליח, ינסה הוא שוב לדפוק על דלתו לבו בעזקת 'זועק זיך אויף, תתעורר, מה יהיה אתך, ס'גייט קבלת התורה, איפה אתה, רבוש"ע... גיוואלד...

היצליח?

אין ספק, אם נמשיך לדפוק ולדפוק ובאמת, בוודאי שבסוף תתעורר, אך לפעמים מתגנבת לה המחשבה, אולי באמת זה לא שייך לי, אולי האטימות הזו מורה שאין לי שום שייכות לכל זה, מה לי ולקבלת התורה הקדושה הנשגבה, זו שהקב"ה בכבודו ובעצמו השתעשע עמה קודם הבריאה?

"הכתוב אומר "זכרתי לך חסד נעורך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה" - כשהנביא ירמיהו משתפך בביטויי אהבה גדולים של קוב"ה לכנסת ישראל... ומזכיר לטובה מצבים נעלים ונשגבים של התקרבות בני ישראל לאביהם שבשמים, אינו מזכיר באותה שעה את 'מעמד הר סיני', בו נמצאו ישראל במדרגה נעלה ועליונה ביותר, ולא את המעמד הנשגב של 'קריעת ים סוף', שבו ראתה שפחה מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי הכהן... אלא עיקר הזכרון לטובה העולה לפני השי"ת הוא דוקא מאותם מצבים שהאדם הולך למען שמו ית' במדבר יבש וצחיח, בארץ לא זרועה... מבלי להרגיש שום השגה והתרוממות רוח..."

• שאלה • ילדי נפטר לפתע פתאום ואני מרגיש רגשי אשמה שמה עוונותיי גרמו לכך?

תשובה: אילו הייתם יודעים איזה טובה עשיתם לנשמה זכה זו, הייתם רוקדים באויר מרוב שמחה.

יש לפעמים שנשמה צריכה לרדת לעולם לתקופה קצרה, לצורך השלמת תיקונה, ודנים בב"ד של מעלה מי יעשה לה טובה עצומה זו, ואתם זכיתם להחזיק הפקדון במשך שנתיים כדי שתזכה להשלים תיקונה.

• שאלה • איך מתגברים שלא לקנאות בהצלחת חברי?

תשובה: תתבונן כמה דברים טובים יש לך, שאחרים מקנאים בך, ותשמח בטוב שלך. כ"א צריך לשמוח עם הטוב שלו.

• שאלה • אני מטפל, וברצוני לדעת האם מותר לקבל נשים?

תשובה: ח"ו! אנו רואים שחז"ל הדגישו אפי' בענין קירוב רחוקים ש"אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים" - זו היא דרכה של תורה. [כמוכן שגם הטיפול עצמו צריך להיות כדרכה של תורה האכמ"ל].

• שאלה • אני מרגיש שאני מזלזל בק"ש שעל המיטה, מה עושים להתחזק בה?

תשובה: יש לי קבלה שכמו שקוראים ק"ש שעל המיטה כך תהיה הק"ש האחרונה קודם פטירתו מן העולם לאחר אריכות ימים ושנים בע"ה.



זו היא דרך החסידים

מתוך שיחה לחבורת 'אודיע אמונתך' חוה"מ פסח תשפ"ו

הקב"ה קבע לנו יום טוב, זהו יו"ט של הקב"ה, תהיה איתו ביחד, תאכל לשמו ותשתה לשמו, ותשמח לשמו. זהו יום שהקב"ה קבע להתוודע עם בני ישראל, להיות מקושר עמו יתברך, ואם הוא מבזה את המועד, הרי הוא מפסיד את המדרגה הזאת.

כי מצות יו"ט הוא להתפלל וללמוד עם השי"ת, לאכול הסעודה עם השי"ת, ולשמוח עם השי"ת.

היצר הרע אומר שרק הצדיקים והכשרים יש להם עם מה לשמוח ביו"ט, אבל איש פשוט כמוני, במה אשמח עם ה'?

לזאת צריך להתקשר לצדיקים, אני אוכל על דעתו, אני מתפלל על דעתו, כך יש שלימות בתורה ובתפילה.

איך מתקשרים עם צדיק?

לומדים את הספרים שלו, ומאמינים בו, ומחשיבים כל תיבה ותיבה שאמר, משתמשים עם כל מילה שלו להתעלות, כי כל מה שהוא אומר בא ממקום גבוה, צריך ללמוד ולהבין את זה כראוי ולהתקרב להשי"ת ע"י אותו הדיבור.

מהו עבודת ימי ספירת העומר?

הנה עבר עוד יום שמתקרבין לקבלת התורה, היום יום, עוד יום יותר קרוב. זהו האתערותא דלתתא, להתגעגע לאור התורה הקדושה.

כשחברים מתוועדים ביחד בימי פסח, מה עיקר הדבר שיש לעסוק בו בצוותא?

לדבר דברי אמונה וקדושה, לעסוק בעבודת התפילה בכונה, וללמוד תורה עם חיות ושמחה. כך הוא דרך החסידים לעבוד את ה' בשמחה, להתפלל בשמחה, ללמוד בשמחה, כך היה אצל אנשי שלומינו, אחר התפילה עושים ריקוד. ככתוב 'עבדו את ה' בשמחה'.

ועיקר ההתעוררות כי יש לנו שייכות אחד עם השני, כשאחד אומר דיבור, זה הדיבור של כולנו, אלא שזה יצא מפיו, זהו חשיבות ההתחברות ביחד. כשאחד עושה מצוה זה מאד גדול, כששנים עושים מצוה, זה הרבה יותר מכפול...

מה הפירוש 'חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים'?

זה שזכינו להיות יהודים ולקיים התורה - כי לפני שיצאנו ממצרים, היינו מוקפים בסטרא אחרא, ואחר כך זכינו לצאת מהסט"א ולהכנס אל הקדושה. וככתוב 'אתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום', לפני הגאולה היינו בפירוד ועתה אנו בדביקות בה', הפירוד הוא מיתה וההתדבקות הוא חיים.

אם אדם מרגיש בגלות הסט"א, כי קשה לו להתנהג כראוי, איך יראה את עצמו שיצא ממצרים?

מה שהוא מרגיש שהוא במצרים, זה בעצמו גאולה! כי הוא יודע היכן הוא בעולם. כשאדם באמת במצרים אינו יודע כלל שהוא תחת יד הסט"א, הוא כמו חיה הרוצה רק תאוות. כשיוצא ממצרים הוא מקבל דעת. מה שיש לנו בחירה, הוא רק בגלל שיצאנו ממצרים.

עצם המחשבה שאני יודע שאני לא נכנע תחת מחשבות הסט"א, תאוות וגאווה, אני נכלל בדעת אחרת לגמרי.

כי מי שמונח בגלות הסט"א, כל מעשיו הוא למען תאוה או למען גאווה או למען רשעות. לנו יש דיבורים אחרים לגמרי, אוכלים כדי לברך ברכה, וכל מה שעושים הוא לשם שמים, לומר ליהודי 'בוקר טוב' עם מאור פנים ולשמח אותו.

אדם טועה לחשוב שהמצוות הם 'עול', אדרבה אנו משוחררים מכל כך הרבה עבירות ודברים רעים, ובעבור כל מצוה אנו זוכים בקשר עליון עם הקב"ה, הרי אנו ממש בני חורין.

מה פירוש 'המבזה את המועדות אין לו חלק לעוה"ב'?

כי הוא אינו מכבד את המועד, אינו אוכל סעודת יו"ט אלא אוכל כמו בימות החול. כן ביאר הרב ברטנורא, שצריך לאכול מאכל שמשמח ביו"ט.

ומדוע זה כה חמור שאין לו חלק לעוה"ב?

זהו אפיקורסות שאינו מאמין במועדות, מי שאין לו אמונה ביו"ט הוא אפיקורס, פשוטו כמשמעו.

שאו את ראש בני ישראל

בפסיקתא רבתי (פיסקא י' - כי תשא) מובא, ד"א "כי תשא" אנו מוצאים במקומות הרבה שהקב"ה אמר למשה "שאו את ראש בני ישראל" (במדבר א' ב') "כי תשא את ראש", ולמה כן, אלא אמר הקדוש ברוך הוא למשה, משה כל מה שאתה יכול לרומם את האומה הזו רוממה שכאילו לי אתה רומם, שנאמר "כי תשא את ראש בני ישראל", כי תשא בני ישראל אין כתב כאן אלא 'את ראש', ואין ראשם של ישראל אלא הקדוש ברוך הוא שנאמר "ויעבר מלכם לפניכם וה' בראשם" (מכה ב' י"ג), ע"כ.

ופי' זקיפת ראש; היינו אריינצושיינען אין אידן אמונה און הכרת הבורא! [להאיר בישראל האמונה והכרת הבורא], וכענין 'מי שיש בו דעה כאלו נבנה ביהמ"ק בימיו'.

(צפרא דשבתא פקודי תשע"ד לפ"ק)

הקדשתי לי כל בכור

ענין קדושת הבכורות הוא, כי הנה כל הנצחונות שהבע"ד נוחל אצל האדם, הוא משום שהוא תמיד מזדרו ומקדים את האדם, כי מיד עם לידת האדם הוא כבר מופיע, כמ"ש (בראשית ד, ז) "לפתח חטאת רובץ", כי מיד עם צאת האדם לאויר העולם, מיד יש בו הרגשת החומר ושאיתפ החומר, כתאות האכילה ועוד כהנה וכהנה, כמ"ש (איוב י"ב) "ועיר פרא אדם יולד", ועד שהוא זוכה לדעת האמת שהעולם הזה אינו עיקר, והחומר אינו אלא מרכבה להדעת, כבר קנה הבע"ד שביטה אצלו, ועשה חזקה אצלו, ואז עליו להתחיל לחסום נגדו, לאחר שכבר נטבע בו מאז לידתו, ומכאן שורש הנצחונות הרבים של היצה"ר (עין כע"ז בס' חובות הלכות בפתיחה לשער הבחינה).

וזה היתה חכמתו של 'עקב אבינו ע"ה' ו'יעקבני' (בראשית מ"ג), שתרגם אונקלוס 'וחכמני', שסייב את עשו מיד עם צאתו לאויר העולם, עד שלבסוף היה הוא הבכור ולא עשו, והוציא את היצר הרע מחזקתו אצלו. וזה היה הענין שהקב"ה הכניע את הבכורות דסט"א להתוודע ולהגלות שהבכור האמיתי הוא הבכור קדושה (בני בכורי ישראל), שנוכה להתאמץ ולהתחכם ליטול מהם את החזקה ולכבוש אותם תחת יד הקדושה.

עכ"פ מצות בכור היא מצוה הקשורה לחג הפסח. ואומר ע"ז הרה"ק רבי צדוק הכהן (שם בפרי צדיק) דבר נפלא, שהסיום של מסכת פסחים הוא: "ר' שמלאי איקלע לפדיון הבן" (פסחים ק"א:), לרמוז, שאנו מסיימים עתה עם הפסח, והביא כאן מצוה כזאת שהיא שייכת ונוהגת בכל השנה, אבל היא זכר לציאת מצרים, לרמוז שצריכים לקחת את ההארה של פסח, שתאיר לכל השנה כולה, היינו לדעת שעיקר הבכורה היא הקדושה, ולא להסט"א, ולא ליתן לסט"א שתיקבע בלבנו, כפי המרומז בסוד קדושת בכור, ואת הקדושה הזאת יש להמשיך על כל השנה.

(ונכת"ב ח"ב מאמר ב)

קינדער לערענט!

אין לנו שויר רק התורה הזאת

ברוך ה', הרי יש לנו כזה מין עשירות, בתוך כל העניות שהיא מנת חלקנו בשנות הגלות; אין לנו בית המקדש, אין לנו נביאים, אין לנו בעלי רוח הקודש, הרי כל כך הרבה חסר בכלל ישראל, הרבה חסרנו בשנות הגלות, ואף בבנין בית שני כבר חסרו חמשה דברים שהיו בבית ראשון (יומא כא ע"ב), חסר לנו כל כך - בלי גבול.

אך דבר אחד □ ואין לנו שויר רק התורה הזאת - יש לנו את התורה הקדושה! ולא רק שיש לנו עדיין את התורה, אלא אדרבה, השי"ת הוסיף, בדור הזה ספרים לאין קץ המאירים את התורה, המכניסים בהירות בתורה! ואפילו הספיקות שישנם בתורה הם עצמם מתבהרים - וזה שהספק עצמו מתבהר הוא ג"כ ידיעה.

שיכנס אפילו טיפה אחת...

וממש רואים שהשי"ת משפיע היום שפע רב של תורה, וכענין המשל שהמשיל רביה"ק (חיי מוהר"ן אות ש"ז) שבשעה שבנו של המלך מוטל על מיטת חליו אוי המלך נותן את כל אשר לו ובלבד שיכנס לתוך פיו אפילו טיפה אחת של סממני הרפואות.

ומשל זה מובא מכמה צדיקים, מהרמ"ק ומהרב בעל התניא ומרביה"ק, שבשעה שבנו של המלך חולה, אוי המלך עושה הרבה יותר בשבילו ממה שעושה לו בשעה שהוא בריא, כי מפני שהוא חולה הוא צריך לפעול ולעשות בשבילו הרבה יותר ממה שמגיע לו באמת.

והנמשל הוא, שהשי"ת יודע על גודל ההסתור פנים שאנו נמצאים בו, על כן משפיע השי"ת עלינו שפע רב כזה של ספרי קודש, ורביה"ק ניבא זאת מראש כאשר אמר בפירוש (ליקוטי מוהר"ן תורה ס"א אות ה'): **כי יש ספרים הרבה, ועתידיים להיות ספרים הרבה, וכולם נצרכים בעולם, כי באשר כולם בנויים ומיוסדים על דברי חז"ל ופוסקים ובלי חקירה ופילוסופיה, על כן הם נצרכים בעולם.**

ורואים בעין שהשי"ת נותן לנו זאת כהיום בשתי ידיים ובכוונה, ואין זה מקרה, אלא בכוונה תחילה.

וכאילו אומר לנו בהדיא: לערענט! ובאו ולמדו! קינדער לערענט! זיצט און לערענט! השי"ת רוצה עתה תורה! דער אויבערשטער וויל ערשט תורה!

ג'. הוא היה עשיר כמו שכתוב (שמות לד, א) "פֶּסֶל לָדָךְ" ודרשינן (ראה רש"י שם) הפסולת שלך תהא ומשם נתעשר משה.

ד'. הוא היה עניו כמאמר הכתוב (במדבר יב, ג) "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנִיו מְאֹד".

עיקר הכל הוא העניות

ובחידושי חתם סופר (שם) כתב: 'דעיקר הכל בעניות תליא, אלא שאין ניכר [העניות] באדם חסר אלא באדם שלם בגבורה חכמה ועושר, ואפילו הכי הוא ענוותן'. דהיינו שהן אמת שעיקר הוא הענוה ואף כאשר האדם הוא

שלימות הענוה הוא שאדם שהוא חכם, גיבור ועשיר, ואפילו הכי הוא עניו - זהו שלימות הענוה.

כי בזה הוא מכריז שהוא יודע ומכיר ש"אין עוד מלבדו!" הכל הוא ממנו יתברך! וכל מה שיש לי הוא רק מפני שיש לי בטחון על השי"ת! אני סומך על השי"ת! ובלעדי אין לי מאומה ממש!

עני וחלש ואינו חכם גדול, עדיין הוא חשיבות לפניו ית' כאשר הוא מחזיק במידת הענוה, ועל זה אמר הכתוב (תהלים כב, כ"ה) "פִּי לֹא בָהוּ וְלֹא שִׁקֵּץ עֵנִית עָנִי" - אפילו אין לו במה להתגאות, העניות של העני; העניות של החלש; העניות של מי שאינו בר דעת; אהובה אף היא לפני השי"ת, אמנם שלימות הענוה הוא שאדם שהוא חכם, הוא גיבור ועשיר, ואפילו הכי הוא עניו - זהו שלימות הענוה.

כי בזה הוא מכריז שהוא יודע ומכיר ש"אין עוד מלבדו!" הכל הוא ממנו יתברך! וכל מה שיש לי הוא רק מפני שיש לי בטחון על השי"ת! אני סומך על השי"ת! ובלעדי אין לי מאומה ממש!

על כל פנים, זה תלוי בזה, עניות והשראת השכינה תלויים זה בזה!

מדרגת סיני

הכתוב אומר (דברים לג, ד) "תִּנְרָה צִוָּה לְנוּ מִשָּׁה", ושנינו במשנה (אבות פ"א משנה א'): 'משה קיבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרה לאנשי כנסת הגדולה'.

הפשט הפשוט הוא 'משה קיבל תורה מסיני' - ממי שנגלה אליו בסיני [פירוש הרע"ב שם], אמנם הרבה מפרשים (ראה פירוש תפארת ישראל ופירוש ורוע ימין להרב חיד"א) מבארים שמשה קיבל תורה ע"י המדרגה של הר סיני, כי סיני היה עניו שבהרים, וע"י בחינת זו של ענוה זכה משה רבינו לקבל את התורה מבורא עולם ולמסרה לכלל ישראל, וכך מדויק לשון המשנה "מסיני".

וזהו תכלית כל העולמות כולם, וזה ניתן על ידו מחמת שהענין שלו היה מידת הענוה. ואכן מובא (פירוש ורוע ימין שם) ש"סיני" עם הכולל עולה בגמטריא כמנין "ענוה".

השי"ת אוהב את הנמוכים ושפלים

ולמעשה זה תלוי זה בזה, כי השי"ת אוהב את הנמוכים, השי"ת אוהב את הסבלנים ואת השפלים בעיני עצמם, ומאידך גאווה שנוא לפניו ית', ומכל שכן אותם הענוים שמסכימים להיות נדרכים על ידי כולם - הרי עליהם העולם עומד!

וכמו שאמרו בגמרא (חולין פט ע"א) עה"פ (דברים לג, כ"ז) "וּמִתַּתְּחַת זֵרְעַת עוֹלָם" שאתם האנשים שהם בבחינת 'מתחת' כולם, דהיינו שכולם דורכים עליהם, הן המה 'זרועות עולם! כל קיום הבריאה הוא בשבילם! הם מחזיקים את הבריאה! זיי האלטן די בריאה! כל כך אהובה מידת הענוה לפני הקב"ה!

ואיתא בגמרא (נדרים לה ע"א) והוא גם מדרש (ליקוטי שמעוני שמות לד, רמו שצ"ו): 'אין הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו אלא על גיבור ועשיר ועניו - וכולם ממש' - כל אלו המידות נלמדות ממשה:

א'. משה היה חכם, כי השי"ת ברא נ' שערי בינה ומ"ט מהם נתן למשה (ראש השנה כא ע"ב).

ב'. משה רבינו היה גיבור כמו שלמדו שם בגמ' מן הפסוק (דברים ט, י"ז) "וְאֶת־פֶּשַׁע בְּשִׁנֵּי הַלְחָת וְאֶשְׁלַחְכֶם מֵעַל שְׁמַי יְדֵי וְאֶשְׁבְּרֶם לְעֵינֵיכֶם", והלוחות היו מאבן סנפירין והיו ארכן ששה ורחבן ששה, וא"כ היה גיבור.



מזונא דנשמתא

ב"ה אור ליום ב' י"ז אדר א' תש"ל פעיה"ק תובב"א

זה מאד, שע"י התורה האדם קורא את השי"ת, וזה עולה על כל חלק מתורתנו הק', בחומש, בתנ"ך, במשנה, בגמרא, בהלכה, ועל כל מה שתלמיד ותיק מחדש.

ובספר המידות (ערך לימוד אות ה) מביא רבינו: "כל ידיעה במשפטי התורה - הן מצוות שבין אדם לחבירו, הן מצוות שבין אדם לקונו - הידיעה הזאת בעצמה, היא הצלחת הנפש" [...].

ויש מכתב שרבינו הק' כותב לחתנו בזה"ל: "בקשתי מאהובי חתני שתלמוד בכל יום שיעור גמרא ופוסק, שלא תעשה ח"ו מטפל עיקר רק את אלקים ירא וכו' כי זה כל האדם" - ("על"ת, מכתב משנת תקס"ז). ובדף השני (מכתב משנת תקס"ח) כותב לו רבינו: "גם יראה להודיע לי מעסק לימודו וכמה דפים גמרא הוא לומד בכל יום" [...].

היוצא מדברינו: הנה חז"ל אמרו (ב"ב נה ע"א): בראש כל אסון - אנא חמר [בראש כל הרפואות - אני יין] באתר דלית חמר - תמן מתבעו סמנים [במקום שאין יין - שם מחפשים רפואות]. ומפרש ע"ז הגר"א מווילנא ז"ע: בראש כל הרפואות אני מייצץ תורה שעליה נאמר "וחכך כין הטוב" (שה"ש ו, ט). וכן במקום שאין שם תורה - שם מבקשים עצות נגד היצר הרע, וכמו שאין אדם יכול להלחם עם שונאו בשעה שהוא מעונה ממוזנא דגופא - כן ממש לא יוכל האדם להלחם עם יצרו הרע הרוצה לאבדו משני עולמות אם הוא מעונה ממוזנא דנשמתא, מתורתנו הק'.

וצריכים להאמין ולדעת בפשטות, שפרשה חומש ורש"י זה מזונא דנשמתא. וכן סוגיא בגמרא, וכן תוספות וכדומה, והגם שלבנו מטומטם [...] והעצה היא להרבות בתורה, כי התורה מזככת...

יעקב מאיר שכטער

...יש להרחיב הדיבור ע"ז, כי נגע בדבר חיוני שהוא מזונא דנשמתא. כי איך יועילו רפואות לאדם שהוא מתענה מאכילה, שמקודם צריכים לומר לו לך אכול ושתה נהמא דאורייתא, ו"הוי כל צמא לכו למים" (ישעי' נה, א) ואין מים אלא תורה (ב"ק ז, א), ודייקא או ע"ז מרגישין שנתעורר המאור שבתורה ע"י רוח הצדיק, שהוא "רוח אלקים מרחפת על פני המים" (בראשית א, ב), שזה רוחו של מלך המשיח (בר"ד ב, ח).

ורוחו של מלך המשיח מגין נגד הדי' קליפות שהם 'תהו ובהו וחושך ותהום', וכשם כן מהותם, שיש קליפה שיכולה לעשות מהאדם 'תהו', ויש קליפה שיכולה לעשות את האדם 'בהו', ויש קליפה שמביאה את האדם לידי 'חושך' שאין יכול לצאת ח"ו. ויש קליפת 'תהום' בחינת 'עומק רע' (ספר יצירה פ"א מ"ה), והם בחינת ארבעה אבות נזיקין והטומאה, שלא ראי זה כראי זה, והצד השווה שבהם וכו' ושמירתן עליך.

ודוקא על ידי רוח א' מרחפת על פני המים, על ידה מרגישים אור התורה, ומגרשת את די' הקליפות שנוכרו בפסוק, וטעמו וראו איך שמרגישים את רוחו של משיח אחר התמדת הלימוד. "קרא בגרון אל תחשך" (ישעי' נה, א) בתורה שבכתב ושבע"פ, כי איך תוכל להתגלות פני התורה אם לא על ידי התורה בעצמה...

השבת למדתי בסעודה שלישית בבית מדרשנו... ובתורה סימן נ"ז - גם זה למדתי בשבת הונו בבית מדרשנו - שם מדבר רבינו הק' גם ממדרכי ואסתר. מובא שם כי 'אורייתא שמא דקודשא בריך הוא' (תיקון י"ד דף כה:) וכמו כשצריכין לקרות את אחד קורין אותו בשמו - כן כשצריכין לקרות את חי החיים וכו' צריך לקרות אותו בשמו כביכול, ושמו הוא התורה, ודבר נפלא הוא

סיפורים ולקחיהם | מאת מו"ר שליט"א



נפשות חסידיות

זכיתם הגדולה שבשבת זו לא עישנו סיגריות כל השבת.

וכאשר אני נזכר מסיפור זה ומהשמחה שלהם שמצאו לנכון לספר לי זאת אף שלא היה לי שום שייכות עמהם - מתנוצץ לי איך שנשמת ישראל, יהיו מי שיהיו, בווערים להשי"ת, אלא "שאור שבעיסה מעכב".

כי הרי החינוך שלהם השקיע אותם בתהום התאוות והכפירות, ואעפ"כ כאשר הצליח משהו לקרב אותם, ראה איזה פלא - במה הם שמחים - כל שמחתם היא, שזכו לשמור שבת אחת ונמנעו מלחלל אותה...

זה מקרוב נזכרתי בדבר מסוים, וגם סיפרתי אותו כמה פעמים לאחרים בעתים הללו. והוא שלפני שנים, נזדמנתי בשבת קודש בין השמשות בשטיבלאך שבשכונת בית ישראל, וניגשו אלי שני נערים מהשובבים שם, ואמרו לי שכבר הגיע צאת הכוכבים, או ששאלו אותי על צאת הכוכבים, ולא ידעתי מה הם רוצים ממני.

אך תוך כדי כך ספרו לי בשמחה שכל השבת לא עישנו סיגריה, מפני שאנשים מאיזה בית כנסת בבית ישראל (כמדומה מבית הכנסת אהבת חיים) קרבו אותם, והביעו את התרגשותם ושמחתם על

הניצוץ היהודי

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

בדבר כלה שייך התיישנות - אבל התורה שהיא נצחית מאירה בגוונים עילאין נפלאים וחדשים תמיד